

HEŘMANICKÝ OBČASNÍK

Únor 2016
Ročník 6, číslo 1

Milí spoluobčané,

máme za sebou několik týdnů roku 2016 a nedá se je rozhodně označit za nudné. A už vůbec ne za bezstarostné. Napjaté vztahy mezi některými státy, statisíce uprchlíků ze zemí blízkého východu a opravdové válečné konflikty v zemích ne moc daleko od našich hranic nás nemohou nechat lhostejnými. Všechny tyto události mají jednu společnou příčinu a tou je nenasytost některých velmocí a jejich snaha zmocnit se bohatství jiných zemí. Proto také vyvolávají konflikty v těchto zemích, organizují takzvané barevné revoluce, které vedou k občanským válkám. Tím vytvářejí pro miliony jejich obyvatel nesnesitelné podmínky, které řadu z nich nutí opustit svou zemi a hledat si jiný domov. Vím, že je to podstatně složitější a ne všichni běženci utíkají před hrozbou ztráty života, ale to není předmětem této mé úvahy.

Možná se ptáte, jak to souvisí s námi tady v Heřmanicích. Možná nijak, ale možná taky hodně. Na rozdíl od výše zmíněných běženců máme my zatím ve svých rukou, jak budeme v obci žít, jak se nám zde bude dařit. Když jsem přišel do Heřmanic jako chalupář a začal se seznamovat s místními lidmi, byl jsem docela potěšen, jak si tu všichni navzájem hezky rozumí a jak si dokáží pomoci. A když potom přišla ta velká voda, úplně mě ohromila ta nefalšovaná solidarita, s jakou si tu všichni pomáhali. Jenomže, jak je u nás zvykem, když pomine největší nebezpečí, nastoupí zase nesvornost. Ten dostal víc než já, tomu pomohli, a mně ne, nebo aspoň míň, kdo ví, jak to bylo, a tak dále.

Zamysleme se nad tím, jestli ty v podstatě hloupé důvody stojí za to, abychom si kazili společné soužití, abychom si trapně záviděli cokoliv, abychom si tím kazili i vlastní radost ze života. Vždyť tady nebudeme věčně a je škoda každého dne promarněného malichernými půtkami. Protože to lépe říct neumím, pomohu si výrokiem Jana Masaryka, syna našeho prvního prezidenta a někdejšího ministra zahraničí:

„Nikdo si nesmí nikdy myslet, že je něco víc, něco lepšího než ten druhý. Možná, že toho má víc v makovici, možná, že nosí lepší košili, možná, že má fortelnější ruce, možná, že má větší bicepsy. Ale tohle všechno ho jenom zavazuje, aby toho udělal tím více pro ty s menšími bicepsy a s horší košilí. Jenže tomuhle všemu může rozumět jenom ten, kdo má rád lidi. Mít rád lidi, milovat lidi, tohle je celé tajemství a jediný recept na štěstí. To platí pro všechny.“

Závěrem jenom přání všeho nejlepšího v roce 2016, hlavně zdraví a také štěstí, bez kterého se mnohdy neobejdeme.

Váš redaktor Olda Bařka

Něco z historie dobrovolných hasičských sdružení

Tradice hasičského umění sahá do dávnověku civilizace, kdy se člověk naučil zacházet s ohněm. O tom bylo napsáno mnoho odborných pojednání a knih. Živelným rozvojem měst vznikala i potřeba zajistit měšťanům bezpečnost. Dřevěné domy se přestavovaly na kamenné a cihlové, později se začaly stavět i výškové stavby. V této převratné době přišlo na svět i dodnes aktuální pořekadlo Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán. V továrnách se začala uplatňovat i chemie, a tak bylo nutné mazat a kontrolovat ložiska strojů, aby se nepřehřívala. Úniky oleje se ihned likvidovaly posypem pod stroje a znečištěné piliny se ukládaly na předem určená místa (rokle, jámy) nebo se i opatrně spalovaly. Tak vznikla funkce mazače, strojníka, ale také požární hlídky. Dokonalost střeš, komínů či kotlů se řeší dodnes.

První sdružení dobrovolných hasičů vznikala na Frýdlantsku ve druhé polovině 19. století. Podle dochovaných zpráv (almanachů) vznikly v roce 1868 dobrovolné hasičské sbory Horní Řasnice a Frýdlant v Čechách, které patřily mezi tři nejstarší sbory na Liberecku. V Heřmanicích byl dobrovolný hasičský sbor založen v roce 1880. Pro velkou rozlohu a vzhledem k nedokonalé technice byly postupně založeny další sbory, a to v roce 1896 na středním Kristiánově a v roce 1900 dobrovolný hasičský sbor Vysoký. Vznik tohoto sboru byl připomenut na vzpomínkové akci k 5. výročí povodní 8. srpna 2015, kde proběhlo i ocenění podílu hasičů, občanů, dobrovolníků a příznivců při likvidaci následků povodně a obnově obce. Připomínám, že je možno si to přečíst ve speciálním vydání Heřmanického občasníku z tohoto dne, který je k dispozici v místní knihovně.

Dále bych chtěl připomenout, že bezprostředně po svém zvolení do funkce navštívila naši obec ministryně pro místní rozvoj paní ing. Karla Šlechtová, aby se seznámila s životem a hospodařením Heřmanic. Neshledala žádná pochybení v hospodaření, vysoce ocenila úsilí představitelů obce, hasičů a dalších občanů, všech žen a mládeže na obnově naší pohraniční obce a všem upřímně poděkovala.

Hermisdorfer
Feuerwehr
Steiger-Abteilung

Na snímku je oddíl heřmanických hasičů – štajgrů z roku 1896, kdy došlo k rozdělení původního sboru a založení nového hasičského sboru v Kristiánově

Z historie obce a okolí

Věnujme se nyní vzniku a činnosti hasičského spolku, který se nacházel na Lysém vrchu a nazýval se Hohenwald – Vysoký. Katastrálně patřil k obci zvané Kristiánov, nyní místní částí Heřmanic. V kronice z roku 1900 je konstatováno, že hasičský spolek byl založen 15. června 1900 a jeho stanovy potvrzeny 14. prosince téhož roku. Potřebné stříkací zkoušky se uskutečnily 19. května 1901. Stříkačka byla vyrobena v Teplicích firmou R. Czermak a včetně nezbytného vybavení stála 1 121 korun. V roce 1902 obstaral Franz Zücker čp. 11 vůz pro hadice za 50 korun. V témže roce byla postavena hasičárna za 700 korun. Náklady byly uhrazeny z větší části s pomocí darů sponzorů. Myslím, že si zaslouží, abychom je vyjmenovali i s darovanými částkami. Bylo získáno:

- 100 korun od Jeho majestátu
- 250 korun od Zemského centrálního svazu
- 200 korun od Okresního zastupitelstva Frýdlant
- 275 korun od filiálky firmy Preibisch v Dětrichově se sídlem v Bogatynii (Sasko)
- 200 korun od Franze Zückera, Vysoký čp. 11
- 50 korun od hraběte a k tomu 4 kmeny dřeva
- 58 korun od Karla Bürgera, fabrikanta z Markersdorfu (Markocice, Sasko)
- 30 korun od Ferd. Gutte, Reichenau in Sachsen (Bogatynia)
- 23 korun od Tobiáše Brendlera, Reichenau in Sachsen (Bogatynia)
- 12 korun od Helene Zücker, Frýdlant
- 58 korun od Adolfa Röslera, hostinského z Kratzau (Chrastava)

Dohromady se ze sbírky získalo 1 256 korun a 4 kmeny dřeva.

Hasičárna byla postavena asi v polovině stromořadí vedoucího ke zřícenině větrného mlýna, který byl pobořen během prusko-rakouské války v roce 1866. Později byl přestavěn na rozhlednu. V blízkosti hasičárny se nacházela také studna, kde údajně odpočívala při lovu hraběnka z Redernu a napila se chutné chladivé vody. Poblíž se nacházela také kaplička. Po druhé světové válce bylo německé obyvatelstvo odsunuto, hasičárna byla zbořena a ruční stříkačka zmizela neznámo kam, údajně do Chrastavy-Vítkova, pravděpodobně se stala kořistí nějakého sběratele.

Hlavními veliteli spolku byli Stefan Bergmann, Josef Ullman a Wenzl Kirsch. Členská základna spolku čítala v roce 1905 23 aktivních a 6 pasivních členů a 4 členy čestné.

Z historie obce a okolí

Výše jsme se dočetli o tom, že Heřmanický spolek dobrovolných hasičů byl založen v roce 1880. Počet dospělých činil 28 osob a mládeže do osmnácti let 12 členů. S rozvojem průmyslu a zemědělské výroby se do dílen, manufaktur, ale i do domácností dostal i velký pomocník, elektrický proud. Tato technická vymoženost však byla draze zaplácena požáry i lidskými životy. Předtím lidé používali svícný, louče, lucerny a petrolejky. V této hektické době, kdy byly slaměné, doškové a podobné střechy uchycené na zděném komíně, nebyla o požáry nouze. Vlivem nestálého počasí se cihly začaly uvnitř komína drolit a venku se uvolňovala omítka. Dalším útokem na heřmanické komíny byly časté odstřely velikých kamenů ve třech lomech a později i komorové odstřely celých čedičových stěn. Pracovníci lomů sice odborně zamazávali rozšklebená komínová tělesa, ale to bylo vše. Na celkovou opravu střech se nedostávalo peněz. Při posledním komorovém odstřelu si zkratky na vedeních elektrického proudu vyžádaly tři lidské životy.

Hlavní složkou hasičských spolků byli takzvaní štajgři – lezci. Jejich úkolem bylo co nejdříve vyprostit z hořících objektů lidi, potom dobytek, domácí zvířectvo a důležité a cenné věci. K rychlejšímu hašení měli movitější sedláci a podnikatelé na zdi pod střechou zavěšeny dlouhé žebříky. Ty se musely vždy na jaře a na podzim máčet v potoce nebo rybníce, to proto, aby zůstaly pružné a takzvané šprycle nabobtnávaly. Tak byla zajištěna bezpečnost štajgrů. V minulém století se neustále rozvíjela specializace velení a činnosti hasičských spolků. Vznikala podpůrná družstva, první pomoci zraněných, vznikaly hasičské pojišťovny.

Na začátku prosince loňského roku jsem byl seznámen s dalšími materiály, dokumenty z historie a tak vám mohu, milí čtenáři, sdělit, že již v roce 1909 existoval mezinárodní hasičský pas. Vydal jej Deutscher Feuerwehr – Landes Verband für Böhmen čili v překladu Německý hasičský svaz pro Čechy. Vytisknut byl ve Weipert (Vejprty) v roce 1909. Získal jej pan Hermann Pohl pod evidenčním číslem 20, vystaven byl 1. ledna 1913.

Mezinárodní hasičský průkaz pana Hermanna Pohla z roku 1909

Průkaz jednoho z členů místní jednotky SPO (Svaz požární ochrany) z roku 1989

Z historie obce a okolí

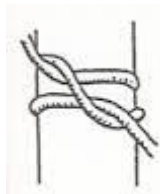
Pan Pohl se narodil 3. června 1873 v Reichenau (Bogatynia), kraj Žitavský, Sasko. Vyučil se zedníkem a byl nejprve zařazen do obsluhy stříkačky, dostal i kompletní výbavu štajgra. 13. ledna 1913 byl zvolen četařem štajgrů. Ještě 23. 2. 1913 se zúčastnil hašení požáru u Františka Pradeho. Zde zápisy končí, pravděpodobně narukoval do 1. světové války. Velitel heřmanických hasičů Adolf Gärtner potvrdil razítkem a vlastnoručním podpisem příjem sponzorského daru již 1. ledna 1908. Už se asi nedovíme, zda byla čekatelská lhůta na zařazení do útočného družstva závislá na odchodu starších hasičů, nebo byla přímo určena. Není také známo, zda byl zařazen do saské, nebo rakouské armády. Není ani známo, kde bydlel.

Druhý zachovaný členský průkaz už je z doby nedávné. Byl vydán Svazem požární ochrany ČSSR v roce 1989 pod číslem 045 – 8288, tedy před dvaceti sedmi lety. Obec Heřmanice byla v té době včleněna do střediskové obce se sídlem v Dětřichově. Předsedou základní organizace SPO byl v té době zvolen pan Pavel Zadák. Ještě pro zajímavost: členský příspěvek byl tehdy stanoven ve výši 10 Kč ročně.

Z této novější historie se zachoval i tento snímek. Je ze soutěže v Dětřichově v roce 1969. Pamětníci jistě poznají borce, kteří reprezentovali místní SDH. Těm později narozeným s tím pomůžeme.

Horní řada zleva: Buřák, Zadák, Vostal, Vojáček, Cereňuk, Ježek, Kraus
Uprostřed: Vosecký, Vojáček
Dolní řada: Maršoun, Piněvský, Strejcovský, Pešák

Co jste, hasiči...? Ivana Frankelová

Milí čtenáři a čtenářky,

jak jsme s Floriánkem slíbili, tak vás zase budeme informovat o tom, co se událo za poslední měsíce. Pohodlně se usadte a můžeme začít.

Dospělí

Mimo hašení požáru v Kristiánově a vytahování psíka ze studny se jiný zásah neudál. Ale co se týká kulturních akcí, tak těch bylo požehnaně. Jak jistě víte a neušlo vašim očím, pořádal Obecní úřad Heřmanice, SDH Heřmanice ve spolupráci s Městským úřadem Frýdlant a SDH Frýdlant dětskou soutěž. Moc se omlouvám, ale tuto soutěž rozvedeme o něco později, přece jenom je to soutěž dětská a nechci ubírat naším mládežníkům právo se jí pochlubit. Tato soutěž byla veřejnosti zcela přístupná a velice nás potěšilo, že jsme tam mohli vidět známé tváře z Heřmanic. Další kulturní akcí byla Mikulášská nadílka.

A ještě jsme v letošním roce zvládli uspořádat brigádu, a to v listopadu. S pomocí našich mládežníků jsme čistili náš lom. Abychom ale předešli nedorozumění, šlo o vykácení stromů, které tam vlastně nemají co dělat. Dospělí káceli, což dá rozum, a děti dávaly větve na jednu hromadu.

Tak to je asi to nejdůležitější z činnosti dospělých.

Děti

Jak jsme slíbili, tak pomalu v každém čísle rozebereme jednotlivé soutěže. Ale než tak učiníme, musíme se pochlubit s umístěním na Předbraňáku – mladší 8. místo z 18 družstev a starší 5. místo z 10 družstev. A teď se můžeme přesunout k přiblížení ostatních soutěží.

Předbraňák - střelba

Závod požární všestrannosti

Tato soutěž by se dala přirovnat k orientačnímu běhu. Pětičlenná družstva běhají ke kontrolním stanovištím, ta jsou značena K plus číslo stanoviště (např.: K1) a zde plní úkoly. Závod se konal v Lužci 7. 11. 2015.

K1 – střelba. Děti mají za úkol vzduchovkou sestřelit tři špalíčky. Sice je to podle vás možná snadné, ale každý člen má jen tři diabolky.

K2 – základy topografie. Zde jsou pro družstva připraveny dva úkoly. Mladší si vylosují topografickou značku a musí říct, jakou mají, a pak určit sever. Ten určují tím způsobem, že přiloží buzolu k pravému hornímu okraji mapy a pak celou mapou otáčejí. Poté nataženou paží ukáže rozhodčím, kde sever je. Starší mají první úkol stejný, ale jako druhý mají určení azimutu. Nejprve si vylosují ze tří azimutů ten, který budou určovat.

Co jste, hasiči...?

K3 – uzlování. Děti si vylosují kartičku, na které je napsáno, jaký uzel mají vázat. Máme celkem pět uzlů, a to tesařský, lodní úvaz, zkracovačka, plochá spojka a úvaz na proudnici.

K4 – první pomoc. Zde mají děti dva úkoly. První je ošetření ruky a přenesení. Druhý úkol je ošetření nohy a přenesení. Snad nemusím toto stanoviště podrobněji popisovat.

K5 – požární ochrana. Děti na tomto stanovišti taky plní dva úkoly. První je vylosování technických značek a ty musí přiložit k materiálu. Jde o hasičský materiál (proudnice, hadice, mašina...). Druhý úkol jsou obrázky a tam musí říct, jakým ručním hasicím přístrojem by daný výjev hasily.

K6 – lano. Velmi jednoduché: z bodu A přelézt do bodu B. Dalších slov netřeba.

Starší mimo této trati ještě musí absolvovat prodloužení tratě a musí získat razítko. Pokud razítko nemají, nesplnili úkol a mají trestné body.

Umístění: mladší žáci 6. místo a starší žáci 5. místo.

O předvánočního kapra

Tento závod je vlastně netradiční požární útok. Devítičlenné družstvo má velitele, ten má na sobě startovní číslo. Jeho úkol je prostý, musí běžet od startovní čáry k nástřikové čáře a tam musí počkat, až ostatní členové natáhnou požární vedení. Tím se myslí napojení savic a sacího koše k mašině, zapojení hadice B od mašiny k rozdělovači, zapojení hadic C do rozdělovače a zapojení proudnic. Po natažení vedení posbírá proudnice a ty běží položit na základnu. Tímto gestem zastavuje časomíru a zároveň celý pokus.

Snad jsem tuto soutěž popsala tak, abyste ji pochopili.

Umístění: mladší 8. místo a starší 3. místo.

O předvánočního kapra

Další akce byly v duchu kreslení obrázků na téma požární ochrana očima dětí. Je to tradiční soutěž, které se účastníme a která je zařazena do celoroční soutěže Plamen. Druhé kreslení bylo na téma lavičky. Snažili jsme se v dětech vzbudit fantazii a hlavně zjistit, jaké lavičky by chtěly v obci mít.

Poslední akcí roku 2015 byl výlet do plaveckého bazénu v Liberci. Abychom děti unavili, tak jsme zvolili výlet typu veřejné dopravy a turistické procházky. Při cestě do plaveckého bazénu jsme poznávali významné budovy v centru Liberce.

Snad jsme vás se svatým Floriánem moc neunavili. Jestli jste tento článek statečně dočetli až do konce, anebo jste ho přeskočili, to už necháme na vás. V dalším čísle se na vás budeme těšit a podáme informace o další činnosti v roce 2016.

Co jste, hasiči...?

Jak to vidí naše (vaše) děti?

Pro velký úspěch se vám opět hlásíme s naší rubrikou. Avšak spíš děti přemlouvaly mou maličkost, abych s nimi rozhovor udělala. I když je už po Vánocích a pomalu a jistě se naše myšlenky posouvají k nadcházejícím Velikonocům, vraťte se s námi do předvánoční atmosféry, takže dnešní téma jsou Vánoce a zvyky.

Jaký dárek jste dostali od hasičů?

Bobule: Jsme jeli do bazénu, jeli jsme na tobogánu, na vlnce a na tobogánu jsme byli stokrát s Jirkou, Mírou a Květou.

Nikušák: My jsme dneska byli v libereckým bazéně s hasičema a Miro mě tam naučil plavat.

Psalí jste už Ježíškovi?

Všichni: Jo.

Jirka: Já nepíšu Ježíškovi.

Míra: Já taky ne, mně dárky kupují rodiče.

Co si přejete?

B.: Akvário a rybku.

Opičí hlava: Já masážní křeslo.

N.: Kosmetický kufřík.

J.: Knížky.

Znáte nějaké vánoční tradice?

O. P.: Zdobení stromečku.

B.: Dát si šupinu pod talíř.

M.: Střílet rachejtle.

B.: Rozkrojit jabko a co vám z toho vyjde. Když je tam křížek, tak je to jako smrt, a když je tam hvězdička, jakoby že žiješ.

J.: Kapr.

M.: Lodičky ze skořápek.

N.: Jo, pouštění lodiček.

O. P.: Šlapání na sekeru.

Redaktor: Tak tuto tradici neznám - ?

O. P.: Když šlapneš na sekeru, tak tě příští rok nebudou tak bolet nohy.

J.: A roztavují se svíčky.

Redaktor: Myslíš lití olova?

A víte, co Vánoce symbolizují?

O. P.: Narození Ježíše Krista.

B.: Jo.

J.: Ale ten se narodil až v noci.

B.: 25. 12. V některých zemích se Štědrý den slaví až 25. Ale u nás 24.

A 25. 12. se slaví Štědrý den kde?

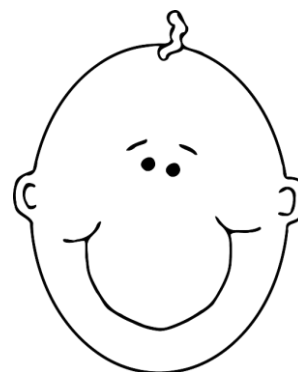
J.: V Anglii.

B.: V Anglii, v Americe.

Redaktor: A víte o tom, že třeba v Rusku si dárky rozbalují až na Nový rok?

Všichni: Tak nějak to víme.

Doufám, že se zasmějete a oceníte vědomosti našich dětí. Do dalšího čísla připravíme další názory.

Co jste, hasiči...?

A ještě pár fotek z činnosti našich dětí:

Předbraňák - lano

O předvánočního kapra.
Velitel družstva starších
žáků.

Hasiči ve starověku

Hasiči neboli vigiles byla hasičská brigáda v Římě. Vigiles byly rozděleny do sedmi kohort, každá měla 1 000 mužů, kteří hlídali 14 obvodů. Příslušníky vigiles byli převážně přistěhovalci (z Benátek, Maďarska, Bulharska...). Největší zkouškou hasiči prošli za vlády císaře Nera, kdy v Římě propukl velký požár, který nešlo uhasit, protože nebyl dostatek vody k hašení. Proto byla následně přijata opatření, která by zabránila opakování podobné katastrofy. Každá insule (činžovní dům) musela mít cisternu s vodou k dostatečnému zásobování (dnes studánky v domech), přiléhající stěny domů musely být dvojitě. Každá cihla měla kolek, takže se dalo poznat, kdo ji vyrobil. Vybavení vigiles sloužilo převážně ke strhávání budov, takže nejdůležitějšími nástroji byly římská sekera a kladivo. Dále centonés patchwork, což byla deka ze zbytků vlny, namáčená do vody a octa. Amfory sloužily k nošení vody. Tajnou zbraní byl sifón, což byla hydraulická pumpa, která měla dva píсты. Jeden píst nasál vodu a druhý ji vytlačil. Byla to vlastně předchůdkyně pozdějších stříkaček.

TJ Sokol Heřmanice

Činnost sokola jsme obnovili po patnáctileté odmlce v roce 1970. Ve výboru TJ pracovali J. Judl, P. Vaněk, Z. Pavlíček, K. Reinhardt, J. Vaňková, V. Buriánková a D. Judlová. Počet cvičenců se pohyboval mezi 45 a 50.

Nejdříve jsme se zaměřili na vytvoření podmínek pro provozování sportovní činnosti. Na opravu sokolovny nebyly finanční prostředky, přestože jsme se několikrát obraceli na příslušné instituce. Upravovali jsme aspoň prostor před budovou, kde jsme za pomoci požárníků udělali hřiště na vybičenou a vybudovali jeho oplocení. Pustili jsme se do opravy tělocvičny v budově ZDŠ Heřmanice, což obnášelo vylepšit omítky stěn, výrobu sítí do oken, nátěr oken a podlahy, potom následoval velký úklid. Hodně nám pomáhaly maminky jednotlivých cvičenců. Za finanční pomoci ČSTV jsme nakoupili náradí, náčiní a umístili je do tělocvičny. V rámci možností jsme udržovali hřiště pro kopanou. Mnohokrát jsme se sešli, abychom upravili terén, natřeli branky atd. Měli jsme radost z toho, že se nás najednou shromáždilo i 23 obyvatel Heřmanic a odvedli jsme kus práce.

V roce 1971 jsme založili oddíl kopané a přihlásili se do okresní soutěže. Chlapci hráli s chutí a elánem. Ve výboru oddílu kopané byli J. Strejcovský, J. Houba, V. Maršoun, M. Piněvský, J. Judl a P. Vaněk. Po výstavbě hřiště pro kopanou v Dětrichově a vzájemné domluvě přešlo několik hráčů pod Viktorii Dětrichov, další odešli do různých oddílů v nedalekých obcích.

Jako jediná vesnická jednota jsme se pravidelně zúčastňovali okresních zimních soutěží ve sportovní gymnastice. Většinou se naše družstvo žákyň umísťovalo na 4.-7. místě. Před námi byly například gymnastky z Liberce, Českého Dubu nebo Králova Háje. Prvky sportovní dívky později využily při nácvičku skladby Pružná mladost, kterou jsme společně s ostatními jednotkami okresu předvedly v Hrádku nad Nisou a Bakově nad Jizerou. Také skladba Pohybem ke kráse ovlivňovala naši rychlost, obratnost, sílu a vytrvalost, což je potřebné v běžném životě. Nacvičovala D. Judlová.

Průběžně jsme pořádali místní soutěže v disciplínách lehké atletiky. Spousta dětí měla určitě pěkné zážitky z orientačních závodů v přírodě. Plnili jsme odznaky zdatnosti (běh, hod, skok, plavání). Po několikaleté přípravě a díky mnohému přirozenému talentu jsme se odvážili jet do Liberce na okresní soutěž v lehké atletice. Výrazný úspěch měli naši závodníci E. Listopad, L. Buřáková, R. Judlová a J. Skalická, kteří postoupili do krajského kola. V dalších letech jsme se zlepšovali a dosahovali medailových umístění.

Mnohokrát jsme organizovali výlety do lázní v Liberci nebo do Nového Města pod Smrkem. Z vyjádření dětí vyplývá, že se na plavání vždycky těšily.

TJ Sokol Heřmanice – dětský karneval, 1974

TJ Sokol – cvičili jsme pro radost, pro zdraví

Většinou máme dobré vzpomínky na vás, kteří jste chodili do Sokola, ať jste byli z Heřmanic, Dětrichova, Albrechtic, nebo Frýdlantu, ať jste dosahovali medailových umístění, ale především jste byli součástí dobré party.

Rádi bychom vzpomněli a zdůraznili dobrou spolupráci a podporu ze strany Osvětové besedy – A. Krátká, V. Krátký, Dohlížecího výboru Jednoty – A. Kadlecová, E. Bradáčová, F. Krajhanzlová, ZDŠ Heřmanice – V. Buriánková, ZDŠ Dětrichov – V. Vlasák, M. Kubátová, M. Kohoutová, n. p. Severokámen – závod Heřmanice – H. Švandová, E. Listopad, požárníci – Š. Bradáč, MNV Dětrichov – S. Hlaváč.

Předpokládáme, že by z nás měli radost i zakladatelé Sokola M. Tyrš a J. Fügner, protože jsme cvičili pro radost, pro zdraví a jejich heslem bylo *Ve zdravém těle zdravý duch*.

Všem příznivcům děkujeme za podporu.

Příště: Období 1980 - 1989

TJ Sokol Heřmanice – karneval pro dospělé, 1977. Zleva: Petr Vaněk, Jan Judl, Zdeněk Pavlíček.

Seriál: Dějiny služební kynologie celní správy a Výcvikového zařízení služební kynologie Heřmanice

2. část

Milí čtenáři,

na tomto místě vás postupně seznamujeme s historií našeho výcvikového střediska. Než se v příštím čísle dostaneme k založení Výcvikového zařízení služební kynologie Celní správy ČR v Heřmanicích v roce 1996, dokončíme dnes exkurz do minulosti služební kynologie Celní správy.

V následujícím vyprávění vycházíme z knihy Dějiny československé služební kynologie autora Jiřího Rulce, z podkladů Výcvikového zařízení služební kynologie Heřmanice a z osobních vzpomínek pana Josefa Dušánka, zakladatele a současného vedoucího střediska.

Služební kynologie po roce 1970

Výcvikem a používáním služebních psů se začala zabývat Celní správa ČR až kolem roku 1972. Po dlouhé roky šlo výhradně o protidrogovou oblast, tedy o výcvik služebních psů určených k vyhledávání omamných a psychotropních látek.

Po roce 1990 v souvislosti s plněním úkolů Celní správy ČR došlo ke zlomu a na tzv. zelené hranici se do služby zařadili první hlídkoví psi. Snahy co nejvíce zefektivňovat činnost celních orgánů přiměly české celní kynology zabývat se novými a netradičními směry výcviku. Celní správa ČR, jako jedna z prvních v Evropě, vycvičila a zařadila do výkonu služby psy schopné detekovat cigarety, tabákové produkty a následně i ohrožené druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) a dále po zařazení do integrovaného záchranného systému také psy na vyhledávání výbušnin. Tato kategorie však byla po třech letech ukončena a psi byli předáni Policii ČR.

Pro úplný výčet kategorií a specializací psů je nutné uvést, že Celní správa ČR dnes používá psy vycvičené i k detekci zbraní, nábojů, ale i živočišných produktů podléhajících zákazu dovozu ze zahraničí. Velmi pružně pak CS ČR zareagovala koncem roku 2012 na tzv. metanolovou kauzu, kdy byl speciálně pro ostravský region vycvičen první pes na vyhledávání lihu a výrobků s obsahem alkoholu. Z důvodu nutnosti eliminace nadlimitních převozu peněžních hotovostí se pak koncem roku 2013 vycvičil první pes pro vyhledávání bankovek, určený pro letiště Václava Havla v Praze-Ruzyni.

Z níže uvedeného přehledu je patrná aktivita kynologů a psůvůdů efektivně využít schopností psa ve prospěch společenského zájmu a zapojit služební psy do výkonu služby celních orgánů. Ve vývojové řadě v letech 1972 až 2015 je vidět, jaké specializace Celní správa ČR využívala a dosud využívá:

- 1972 – drogy
- 1990 – hlídkoví psi
- 1999 – cigarety a tabákové produkty
- 2005 – vybrané exempláře CITES a živočišné produkty
- 2006 – výbušniny
- 2007 – zbraně a střelivo
- 2010 – anabolika – pouze experimentálně
- 2013 – líh a produkty s obsahem alkoholu
- 2013 – bankovky

Výcvikové zařízení služební kynologie

Specifikem při využití služebních psů Celní správy ČR je kombinovaný výcvik. Přestože samotná specializace je ideální stav pro výcvik a jeho následné využití, kombinovaný výcvik se zejména z úsporných důvodů v posledních letech u některých kategorií prosadil. Z hlediska výcviku jde o zvýšené nároky na výběr psů a jejich následný výcvik prostřednictvím psovoda ve spolupráci s instruktorem. Kombinace kategorií využívané v současné době u Celní správy ČR jsou:

- Kombinování psi kategorií drogy x zbraně, střelivo
- Kombinování psi kategorií tabák x líh

Výcviková střediska Celní správy ČR

Libějovice (1979 – 1994)

Činnost psovodů Celní správy ČR v průběhu let hodnotil velitelský sbor velice pozitivně. Proto se začíná v roce 1975 s profesionálním výcvikem psovodů se služebními psy ve výcvikovém středisku. Nutno podotknout, že do této doby využívala celní správa výcviková střediska SNB, a protože se náročnost a počty psů a psovodů neustále zvyšovaly, hledala způsob, jak vycvičit svoje vlastní psy ve vlastním výcvikovém zařízení, aniž by byla závislá na jiných subjektech bezpečnostních sborů státu.

Na základě požadavku výkonu služby a po dohodě s Poddůstojnickou školou pro psovody PS v Libějovicích vzniká v roce 1979 Výcvikové středisko Ústřední celní správy Federálního ministerstva zahraničního obchodu ČSSR, jehož prvním velitelem byl jmenován Jiří Buchtele, jeho zástupcem pak František Homolka. František Homolka po tragické smrti Jiřího Buchtele přebírá funkci vedoucího střediska a organizuje první výcvikové kurzy. Za jeho působení dojde k rozšíření chovu z původně chovaných labradorských retrívrů o německé ovčáky. Ve výcvikovém středisku pracoval i jeden civilní zaměstnanec - výcvikář K. Kouba.

V případě výcvikového střediska šlo o oddělenou část PS s velmi skromnými podmínkami. V počátcích zde tu praktikoval pouze výcvik psů, kteří se předávali jako vycvičení psovodům, později zde působilo výcvikové středisko s chovatelskou stanicí (max. deset fen), která byla úzce spjata s chovem PS.

K 31. 12. 1992 je Poddůstojnická škola psovodů PS uzavřena. Areál je rozdělen, vlastní ubytovací objekt je v rámci restitucí postupně vrácen původním majitelům. Prostory určené k výcviku a chovu psů se nicméně ještě po dobu přibližně dvou let kynologicky využívají, byť v omezeném rozsahu.

Dlouholetým vedoucím Výcvikového střediska CS v Horní Lipce byl v letech 1997-2008 Antonín Beran, který později pracoval jako hlavní kynolog Východočeského kraje a později jako psovod CÚ pro Pardubický kraj

Výcvikové zařízení služební kynologie

Krásný Les (1994-1995)

Po ukončení provozu v Libějovicích byl vybrán pro výcvik psů nový areál, a to v severních Čechách v Krásném Lese. Samotný záměr zřídit zde výcvikové středisko se bohužel nikdy nepodařilo uskutečnit. Výcvik tu však probíhal necelé tři roky v provizorních podmínkách v nedalekém objektu celní stráže. Ve funkci vedoucího střediska působil Ing. Igor Švorc.

Horní Lipka u Králík (1997-2005)

V roce 1997 začal výcvik v dalším výcvikovém zařízení, a to v Horní Lipce u Králík, kde se cvičili psi pro využití v hlídkové službě. Duší výcvikového střediska v Horní Lipce se stal Antonín Beran, který zde působil v letech 1997-2008. Byť nebyl kynolog, díky své přátelské povaze dokázal odborníkům vytvořit dobré pracovní podmínky. Schopnosti a výkony psů ho natolik oslovily, že se začal aktivně věnovat práci se psy jako psovod, později jako krajský kynolog.

Ani tento objekt však nespĺňoval požadavky a kritéria na výcvikové středisko 20. století, a tak vedení resortu rozhodlo o přemístění výcvikových aktivit do místa, které má na dlouhá léta zajistit trvalé a systémové řešení problematiky vzdělávání psovodů a výcviku služebních psů. Proto souběžně s tímto výcvikovým střediskem otevírá doposud poslední středisko Celní správy ČR v Heřmanicích u Frýdlantu v Čechách, kde se začíná s výcvikem služebních psů zejména na speciální pachové práce.

Výcvikové středisko Krásný Les, 1995

Příště: Počátky Výcvikového zařízení služební kynologie
Celní správy ČR v Heřmanicích

Podzim ve Výcvikovém zařízení služební kynologie

Podzim loňského roku rozhodně neuvrhl naše výcvikové středisko do letargie spojené s přípravou na zimní spánek – spíš naopak. Jen co jsme zamávali zahraničním účastníkům naší mezinárodní kynologické konference, které jsme zde v září jeden týden hostili a o nichž jste si mohli přečíst v minulém čísle HO, mohla se naplno rozjet naše pravidelná činnost, kterou tvořily zejména tzv. základní kurzy pěti různých kategorií. Od září do prosince se tak Heřmanice staly domovem jedenácti psovodů z celé České republiky a třem psovodům zahraničním i jejich čtyřnohým parťákům.

Co to takový základní kurs vlastně je? Jde o cca tříměsíční intenzivní přípravu nově vzniklé dvojice: psovoda a jemu nově přiděleného služebního psa, kterého je potřeba pro následné nasazení v praxi vycvičit, často od nuly, v jeho specializaci plus vždy také v poslušnosti. Po úspěšně vykonané zkoušce pak tato tzv. „kynologická jednotka“, tj. psovod se psem, Heřmanice opouští, aby v rámci výkonu služby hledala a nacházela svou komoditu, případně ochraňovala.

Pojďme se tedy podívat blíže na to, kdo všechno u nás těmito kurzy od září do prosince prošel. Běžný čtenář asi ví nebo tuší, že cílem výcviku služebních psů je napomáhat při hledání pašovaných drog či nelegálního tabáku, který vede k obrovským únikům na spotřební dani. Takové kurzy zde tedy na podzim také probíhaly: základním kursem na vyhledávání omamných a psychotropních látek prošli tři psovodi české celní správy se psy a základním kursem na vyhledávání tabáku dva psovodi se psy. Méně známou a poměrně novou specializací služebních psů je vyhledávání bankovek. Pro kontrolu převozu nadlimitních finančních obnosů jsou tyto kynologické jednotky nasazovány na mezinárodních letištích či na hraničních přechodech. Důkazem velkého zájmu o tuto kategorii může být právě náš podzimní základní kurs této kategorie, kterým prošel nejen jeden náš psovod z letiště v Ruzyni, ale také jeden psovod Celní správy Ruska, který nyní pracuje na letišti v Moskvě-Šeremetěvu, a psovod a instruktor Celní správy Řecka, který u nás souběžně s kursem kategorie vyhledávání bankovek absolvoval také kurs instruktora výcviku dalších psovodů. Čtvrtým základním kursem byl na podzim výcvik určený pro hledání něčeho, co je pro našince z Heřmanic naprostá exotika. Tímto kursem byl výcvik zaměřený na vyhledávání pašovaných produktů CITES, což jsou ohrožené druhy volně žijících živočichů a rostlin (v praxi to znamená např. obchod se slonovinou, želvovinou, kůžemi či živými papoušky) a prošli jím dva naši psovodi z letiště v Ruzyni

Pes Olof psovoda Celní správy Ruské federace Andreje Špakova právě našel a tzv. označil paklík bankovek ukrytý ve spodní části autobusu. Momentka z výcviku v zahraničním kurzu kategorie bankovky.

Výcvikové zařízení služební kynologie

a jedna psovodka ruské celní správy, která již v současnosti pracuje na letišti v Moskvě-Domodědovu. Poslední základní kurs zde hostil a úspěšně vycvičil tři kolegy z Věžeňské služby ČR, a to přípravou jejich psů v kategorii tzv. všestranný. Takovýto pes umí vyhledat člověka podle stopy, je vyškolen k obraně a ochraně lidí a spolu s přísným výcvikem v disciplínách poslušnosti je mj. účinným nástrojem prevence.

Psovody z Ruska a Řecka jsme zmínili v té záplavě kurzistů, jako by se nechumelilo. Zahraniční účastníci výcvikových kursů jsou pro nás totiž již od roku 2005, kdy se naše středisko stalo jedním ze sedmi výcvikových center Světové celní organizace, běžnou součástí naší práce. Letos na podzim se tedy realizoval již 19. a 20. mezinárodní výcvikový kurs, přičemž ve všech dvaceti takovýchto kurzech bylo dosud vyškolen 16 instruktorů a 73 psovodů. Každopádně myslím, že Andrej, Galina i Antonios si z Heřmanic kromě výborných výsledků závěrečných zkoušek a kvalitní přípravy pro nasazení jejich služebních psů v další práci odvezli i řadu osobních zážitků. Zdolali heřmanickou rozhlednu, nadchli se frýdlantským zámekem i oldřichovskou žulou, jejich chuťové buňky si odnesly nezapomenutelný otisk českého piva a určitě se naučili spoustu českých slovíček, stejně jako my všichni tady jsme nyní mnohem obratnější v ruštině i řečtině...

To, že výcvik dvou psovodů ruské celní správy v našem středisku neberou na lehkou váhu ani jejich nadřazení, potvrdila desetidenní návštěva Antona Malinovského, hlavního kynologa Celní správy Ruské federace na letišti Moskva-Šeremetěvo, a Igora Nazarova, hlavního kynologa Celní správy Ruské federace na letišti Moskva-Domodědovo, kteří přijeli zhlédnout finále výcviku svých svěřenců a závěrečné zkoušky. Kromě pobytu v heřmanickém výcvikovém středisku si udělali výlet i do Drážďan na tradiční vánoční trhy či na Karlštejn a dle jejich slov se již těší na další návštěvu.

Heřmanice si jako cíl jednodenního součinnostního česko-německého setkání zvolil i oddíl pátrání české celní správy a oddíl pátrání (ZFA) celníků z Drážďan, kteří se zde kromě prohlídky střediska a ukázek práce našich psů a psovodů současně krátce rozloučili se šéfem pátrání české celní správy, který ve funkci končí.

Na závěr okénka do loňského podzimu v našem středisku nehodlám vynechat jednu velmi zajímavou skutečnost. Věděli jste, že Heřmanice budou figurovat v dokumentárním filmu BBC? V říjnu navštívil naše středisko tým filmařů z britské BBC,

kteří zde celé dopoledne natáčeli záběry z výcviku psů kategorie vyhledávání produktů CITES, tedy produktů pocházejících z ohrožených druhů zvířat a rostlin. Materiály použijí v dokumentárním filmu o problematice vybíjení slonů v Africe a boji proti němu, kterého se naši psovodi se psy aktivní formou také účastní.

Martina Strnadová,
VZSK Heřmanice

Filmaři BBC při natáčení dokumentu o vybíjení afrických slonů – výcvik psů pro vyhledávání produktů CITES v Heřmanicích

Heřmanické kukátko

V závěru loňského roku se v naší obci konalo několik možno říci již tradičních akcí. Připomeňme si je slovem i obrazem.

Jaký by to byl konec roku bez vánočního stromku a jesliček? V neděli 29. listopadu se na křižovatce před místní prodejnou potravin shromáždil početný dav občanů všech věkových skupin, aby se zúčastnili slavnostního rozsvícení stromečku a otevření jesliček. Po krátkém projevu starosty se toho ujal místostarosta a člen Sboru dobrovolných hasičů Pepa Zadák. K slavnostní náladě přispělo vystoupení místní dudácké kapely Heřmánek. I na snímku se můžete přesvědčit, že jesličky jsou velmi hezké.

Rozsvícení vánočního stromu a heřmanické jesličky

Také mikulášská nadílka v sobotu 5. prosince se vydařila, děti byly jistě spokojené, jak je vidět z jejich rozzářených tváří. Poděkování patří sponzorům za hezké dárky a paní Pacákové za ušití krásných tašek, aby si děti ty dárky měly v čem odnést domů.

Další sobotu se v kulturním domě konal adventní koncert, o nějž byl opravdu veliký zájem. Současně se v tentýž den uskutečnily sklářské trhy, které jako každoročně přilákaly značný počet návštěvníků nejen z obce, ale i širokého okolí. Obě akce obohatila tradičně kapela Heřmánek, v kulturním domě dále vystoupily děti ze ZŠ a MŠ Dětrichov, gymnastky z Frýdlantu a dětský pěvecký sbor při kulturním domě v Piensku.

Mikulášská nadílka

Vystoupení gymnastek z Frýdlantu na adventním koncertě

Návrh změn průběhu česko-polských státních hranic za účelem kompenzace územního zisku České republiky vůči Polské republice vzniklého na základě demarkace československo-polských státních hranic provedené v roce 1958

Tzv. územní dluh se v naší obci řeší od roku 2006. Týká se to dvou lokalit o celkové výměře 3,6 ha. V minulých letech Zastupitelstvo obce Heřmanice odsouhlasilo, že s převodem těchto pozemků souhlasí. Dotčené pozemky jsou ve vlastnictví České republiky (nejsou soukromé), nejsou a ani v minulosti nebyly obdělávány.

V minulých letech na toto téma proběhla různá jednání všech dotčených obcí v ČR se zástupci Ministerstva vnitra ČR a dalšími státními institucemi. Zde se řešila např. kompenzace místním zemědělcům za odebranou obhospodařovanou půdu, zamezení vydávání kvalitní orné půdy, změna výměry katastrálních území v návaznosti na rozpočtové určení daní apod.

V letošním roce Ministerstvo vnitra ČR přišlo s dalšími návrhy na rozšíření tzv. územního dluhu v jiných obcích v ČR. Na základě těchto požadavků se 15. 1. 2016 sešli starostové některých dotčených obcí a vyzvali vládu ČR k vydání závazného stanoviska k tzv. česko-polskému dluhu:

1. Platnost a závaznost smlouvy mezi Československem a Polskem z roku 1958 o konečném vytyčení státních hranic a závaznost ústavního zákona č. 62/1958 Sb. vydaného 6. 11. 1958.

2. Platnost a závaznost mezinárodních smluv z roku 1992 č. 416/1992 a z roku 1996 č. 181/1996, kterými se společné státní hranice a jejich neporušitelnost potvrzují.

3. Na základě kterého dokumentu byl zahájen proces směny česko-polských hranic pozemků.

Na toto téma proběhla reportáž České televize v pořadu Reportéři ČT.

O dalším průběhu budeme průběžně informovat na zasedání zastupitelstva obce.

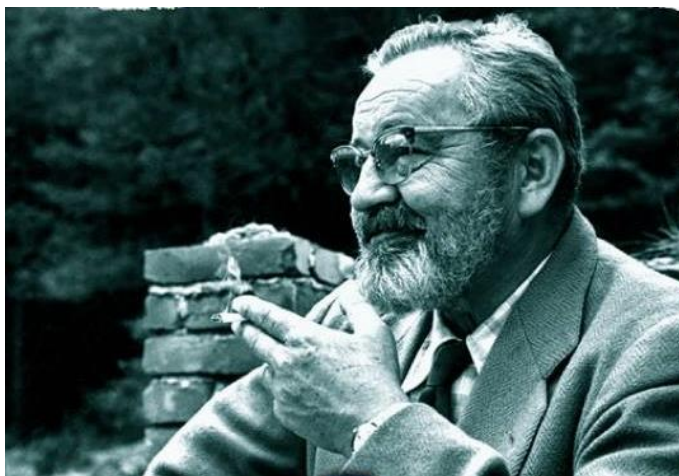
Informujeme:

Každý čtvrtek ve 14.00 hodin se na obecním úřadě schází Klub důchodců. Dveře jsou otevřeny pro každého, kdo má zájem popovídat si s ostatními, případně lépe poznat své spoluobčany.

K zamyšlení:

*Bejt chytrej, to je jedinej majetek,
který ti nikdo nemůže vzít.*

(Jan Werich)

Pozvánka do knihovny

Místní lidová knihovna Heřmanice se nachází v přízemí obecního úřadu. Knihovní fond naší knihovny má přibližně 3 600 vlastních svazků a každý rok je navyšován nákupem cca 60 nových titulů. Dále v knihovně najdete dalších asi 200 knih půjčených prostřednictvím výměnného fondu Krajskou vědeckou knihovnou Liberec. Tento fond je čtyřikrát za rok měněn. Naleznete zde beletrii pro dospělé, naučné knihy, knihy pro děti a mládež, ale také řadu časopisů jako např. Recepty prima nápadů, Vlasta, 100+1, Instinkt.

Největší zásluhu na stavu naší knihovny má pan Zdeněk Pavlíček, který knihovnu vedl 47 let. Já jsem ji převzala v polovině roku 2014 a snažím se být jeho dobrou nástupkyní.

Roční poplatek za půjčování knih činí pro dospělé 30,- a za dítě 10,-. V prostorách knihovny je možno bezplatně využít internet.

Oficiální webová stránka je www.knihovnahermanice.webk.cz, kde naleznete mnoho informací o knihovně. Zejména chci upozornit na zprovoznění on-line katalogu. Knihu, kterou nemáme v našem knižním fondu, vám můžeme objednat prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby z jiné knihovny.

V dětském oddělení knihovny se nachází dětský koutek, kde na vás mohou vaše děti počkat při hře s hračkami či při malování.

Těším se na Vás vždy v pondělí od 14.00 do 17.00 hodin.

Vaše knihovnice Ivana Čejková

Pár lidových pranostik na únor a březen:

Teplý únor - studené jaro, teplé léto.

Leží-li kočka v únoru na slunci, jistě v březnu poleze za kamna.

Když skřivánek v únoru zpívá, velká zima potom bývá.

V únoru-li vítr neburácí, jistě v dubnu krovky kácí.

Je-li v únoru zima a sucho, bývá prý horký srpen.

Březnové slunce má krátké ruce.

Lépe od hada býti uštknut než v březnu od slunce ohřát.

Jestli březen kožich stáhl, duben rád by po něm sáhl.

Kolik mlh v březnu k nebi stoupá, tolik bude ještě mrazů po Velikonocích.

Kolik březnových mlh, tolik lijavců v roce.

Suchý březen, studený duben, mokrý máj - bude v stodole ráj.